

ANALIZA KONKURSA

Ministarstva turizma i omladine 2023.

KOMS
@komsmladi

Krovna organizacija mladih Srbije je na osnovu ovogodišnjih objavljenih javnih konkursa za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata **Ministarstva turizma i omladine** sprovela analizu konkursa i udruženja kojima su odobrena sredstva za realizaciju programa i projekata. Analizirani su javni konkurs za sprovođenje ciljeva Strategije za mlade u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine i programa „Mladi su zakon“ i javni konkurs za stimulisanje različitih oblika zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mladih.

Oba konkursa objavljena su 29. marta 2023. godine, sa rokom prijave od 15 dana, odnosno do 13. aprila 2023. godine. Odluka o dodeli prvog konkursa doneta je 9. avgusta 2023. godine, a drugog 14. avgusta 2023. godine. **Vreme od objavljivanja konkursa do objavljivanja rezultata iznosilo je, prema tome, oko četiri i po meseca**, što je ista ili slična dužina trajanja u odnosu na prethodne godine.

U pitanju su sledeći konkursi:

- Javni konkurs za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata za sprovođenje ciljeva Strategije za mlade u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine i programa „Mladi su zakon“ (Odluku o dodeli sredstava za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata Broj: 401-00-2722/2023-04 od 9. avgusta 2023. godine i Rešenje o rasporedu dela sredstava za programe i projekte od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora u 2023. godini, Broj: 401-00-2726/2023-05 od od 9. avgusta 2023.)
- Javni konkurs za stimulisanje različitih oblika zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mladih (Odluka o dodeli sredstava za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata Broj: 401-00-2723/2023-04 od 14. avgusta 2023. godine i Rešenje o rasporedu dela sredstava za programe i projekte od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora u 2023. godini, Broj: 401-00-2727/2023-05 od od 14. avgusta 2023.)

KOMS je na osnovu objavljenih finalnih rezultata tih konkursa analizirao:

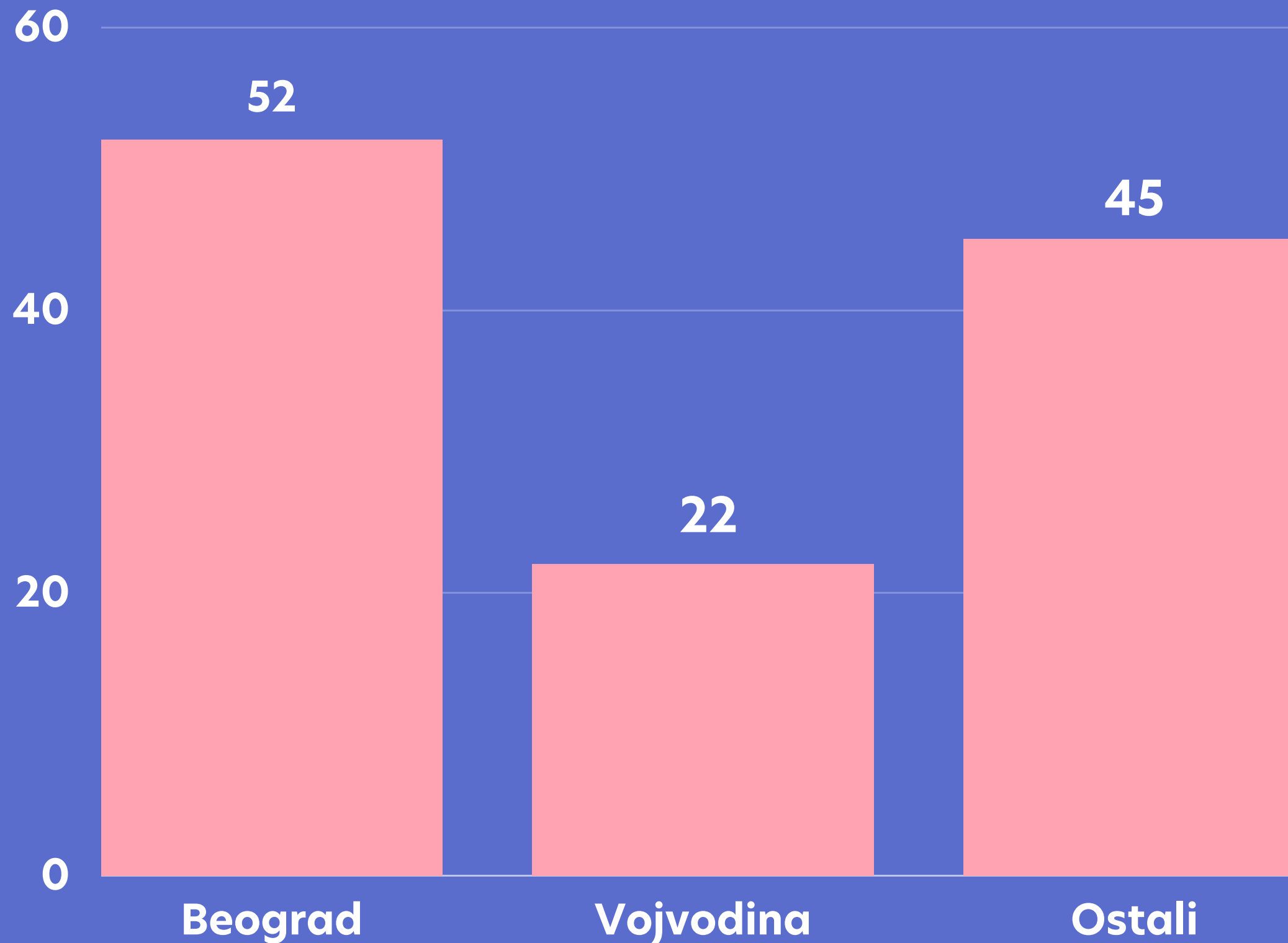
- Regionalnu zastupljenost odobrenih projekata,
- godine protekle od osnivanja udruženja,
- vidljivosti udruženja (internet prezentacije, društvene mreže) i mehanizme komunikacije rezultata i vrednosti projekata i
- godišnji prihod organizacija kao pokazatelj kapaciteta organizacija za upravljanje finansijskim sredstvima.

1. Regionalna zastupljenost projekata

Ukupno je, na osnovu dva analizirana konkursa, sredstva dobilo 119 udruženja, što predstavlja znatno povećanje u odnosu na prethodnu godinu (77). Od toga je 52 (44%) iz Beograda, 22 (18%) iz Vojvodine i 45 (38%) iz ostatka Srbije: regiona Šumadije i Zapadne Srbije i regiona Istočne i Južne Srbije. Za udruženja iz Beograda opredeljeno je ukupno 53% novčanih sredstava; za udruženja iz Vojvodine 15%, za udruženja iz Šumadije i Zapadne Srbije 17% i za udruženja iz Istočne i Južne Srbije 15%.

Procenat udruženja iz Beograda ostao je bezmalo isti u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, procenat udruženja iz Vojvodine koji je dobio sredstva opao je sa 32% na 18%, dok je procenat udruženja u preostalim regionima porastao, što je pozitivan pomak s obzirom na raspodelu broja stanovništva po regionima. Ipak, i dalje se može zaključiti da Beograd dobija neproporcionalno veliki udeo sredstava.

BROJ PROJEKATA PO REGIONIMA

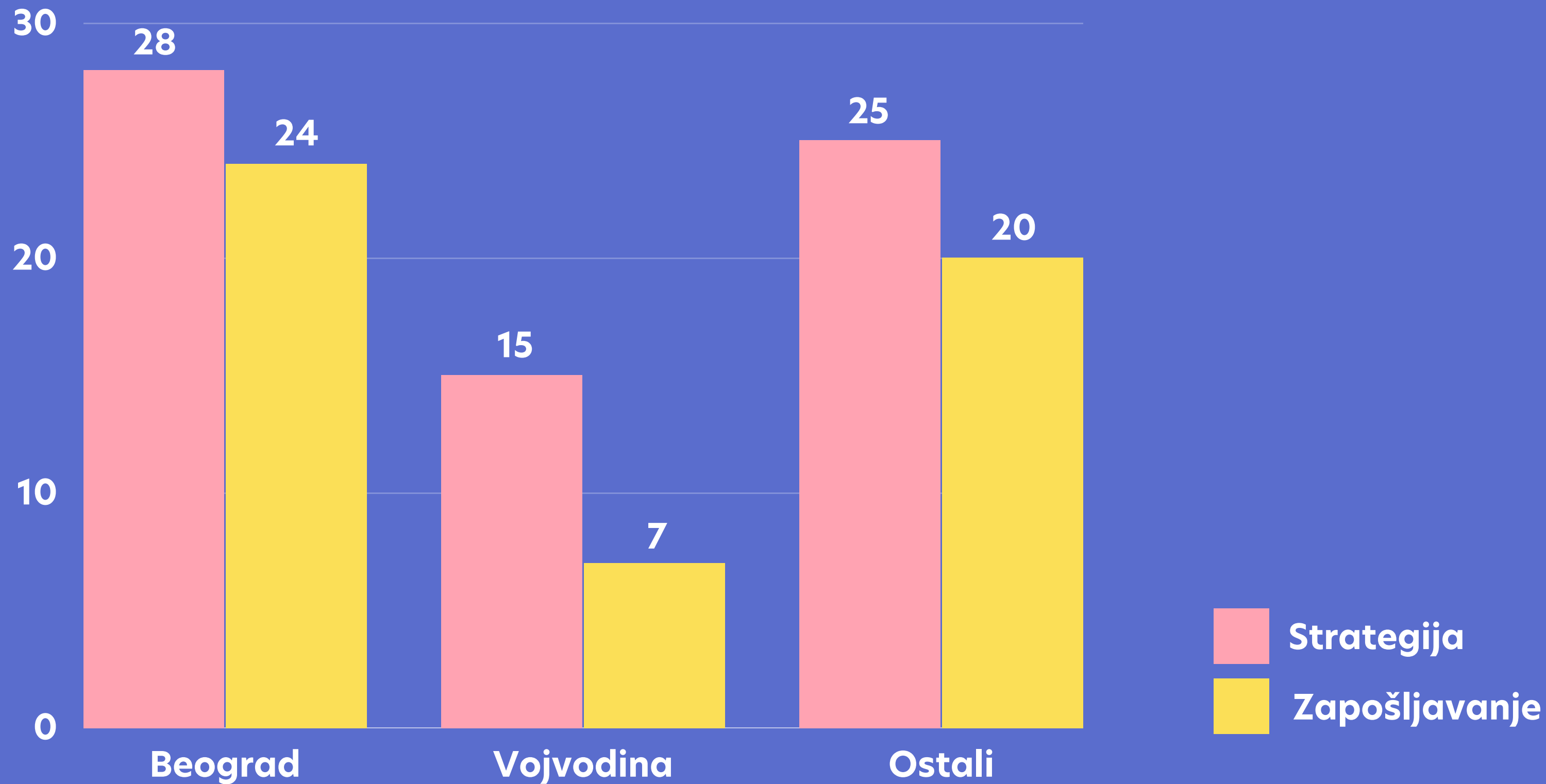

Ukoliko pogledamo regionalnu zastupljenost udruženja po pojedinačnom konkursu, vidimo da je jedina značajnija razlika između dva konkursa to što su udruženja iz Vojvodine procentualno zastupljenija u konkursu o sprovođenju ciljeva Strategije za mlade nego u podsticanju zapošljavanja.

Kada je reč o sredstvima, regioni Beograda i Vojvodine zajedno su dobili 75% sredstava konkursa za sprovođenje ciljeva Strategije za mlade. To je nešto manji procenat sredstava za ova dva regiona nego prole godine, kada je iznosio gotovo 90%, što je, ponovo, pozitivan pomak u pravcu balansiranije raspodele sredstava. Kod konkursa o zapošljavanju taj procenat manji i iznosi 62%, što je gotovo nepromenjen rezultat u odnosu na 2022. godinu. Prošle godine je napomenuto da, s obzirom na neravnomernu raspodelu nezaposlenih mladih, koja je veća u regionima Šumadije i Zapadne Srbije i Istočne i Južne Srbije nego u Beogradu i Vojvodini, raspodela sredstava sa konkursa neravnomerna. S obzirom da se ovakva raspodela nezaposlenosti nije promenila, isti zaključak ostaje na snazi.[1]

[1] Republički zavod za statistiku. Anketa o radnoj snazi u Republici Srbiji 2022.
<https://publikacije.stat.gov.rs/G2023/Pdf/G20235695.pdf>

BROJ PROJEKATA PO REGIONIMA

2. Godine protekle od osnivanja udruženja

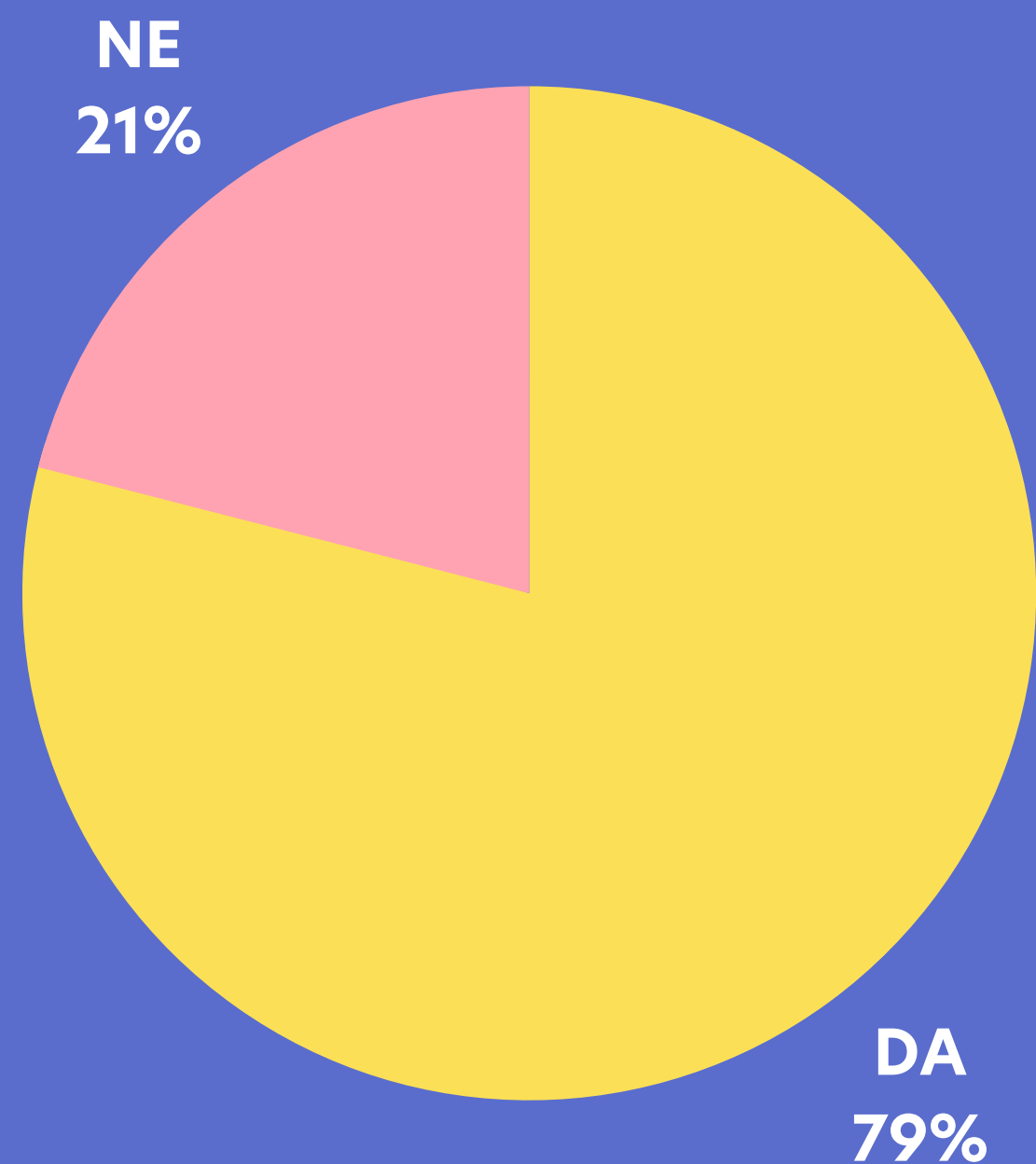
Ove godine, jedno udruženje osnovano je dan pre raspisivanja konkursa. U pitanju je Udruženje dece i mladih obolelih od dijabetesa Srbije „Alarm“ iz Beograda, koje je dobilo sredstva na konkursu za sprovođenje ciljeva nacionalne Strategije za mlade. Osim toga, još devet udruženja, od 68 koliko je dobilo sredstva na ovom konkursu, osnovano je tokom 2022. godine, odnosno godinu dana pre raspisivanja konkursa. Kada je reč o konkursu za zapošljavanje, taj broj iznosi 3 od 51.

3. Vidljivost udruženja

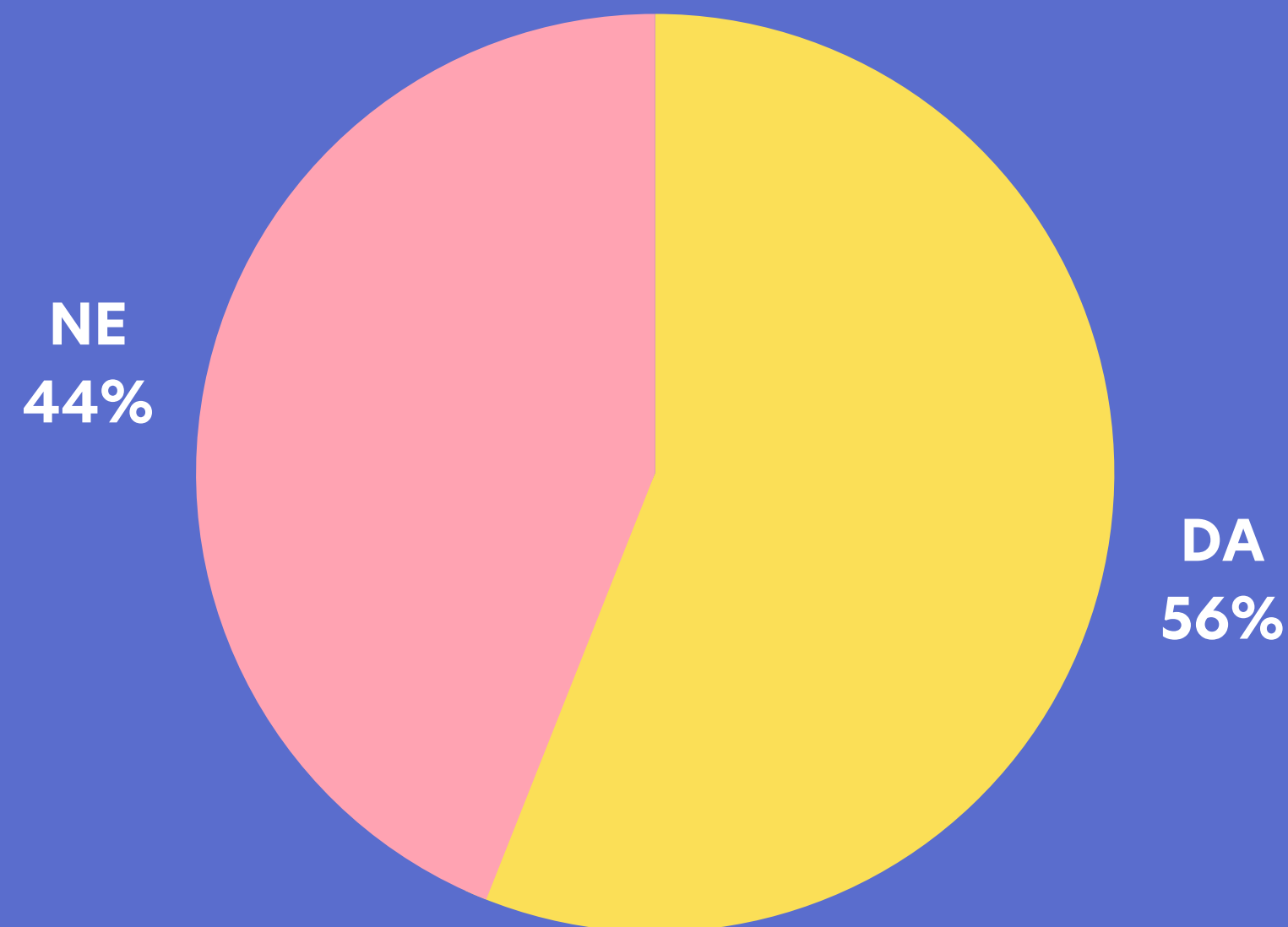
Kao i prethodne godine, analizirali smo da li udruženja kojima su dodeljena sredstva na konkursima imaju internet stranicu, kao i profile na društvenim mrežama Fejsbuk i Instagram. Ovaj aspekt udruženja važan je za komunikaciju njihovog redovnog rada i aktivnosti koje će sprovesti u okviru projekta ili programa za koji su im odobrena sredstva.

Na osnovu analize, vidimo da 21% udruženja nema nijedan kanal komunikacije (sajt ili profil na društvenim mrežama), što je isti procenat kao i prethodne, 2022. godine. Procenat udruženja koja nemaju aktivnu internet stranicu još je veći, i iznosi 44% (prošle godine rezultat je bio 35%).

UDRUŽENJE IMA BAR JEDAN KANAL KOMUNIKACIJE

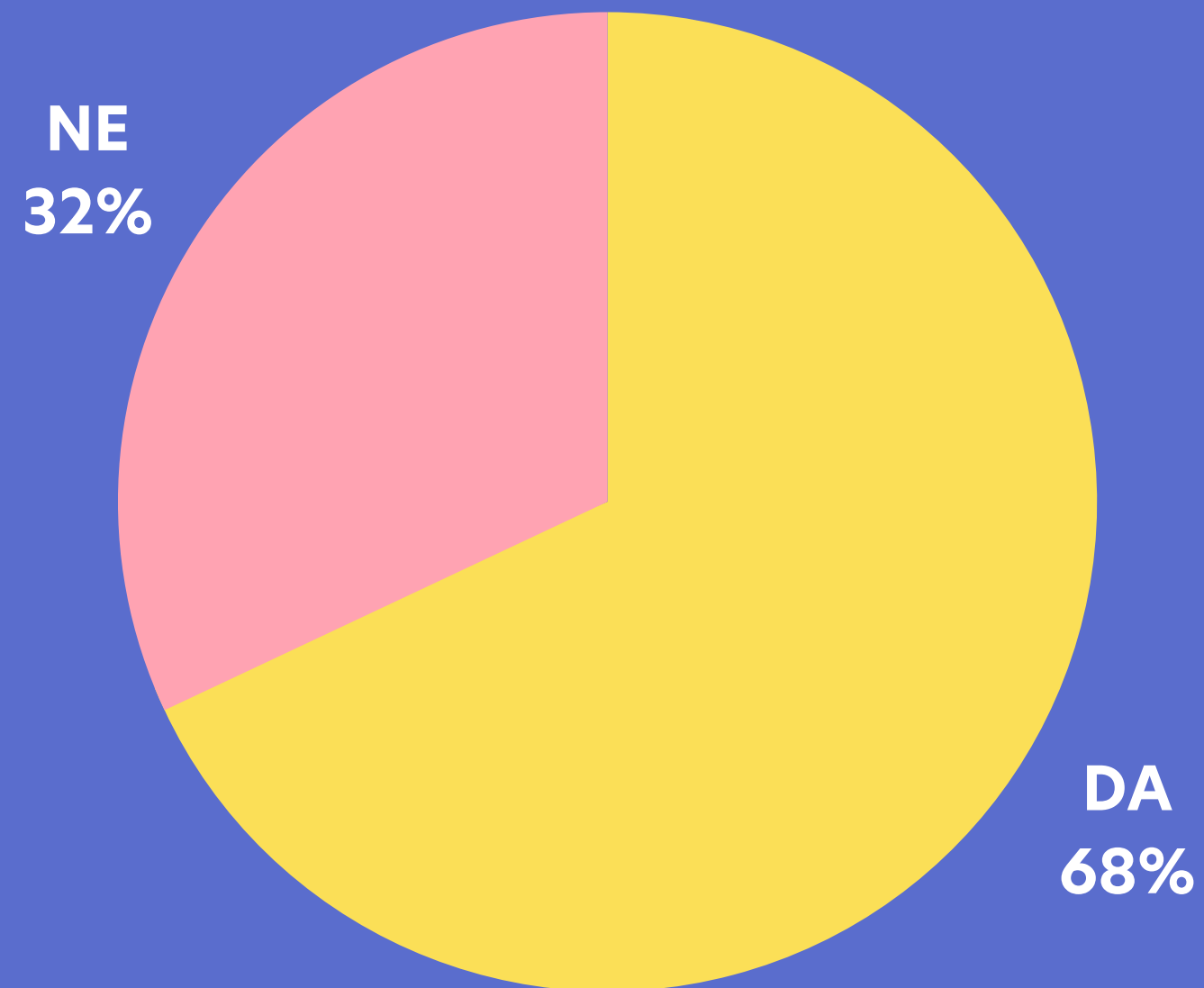

UDRUŽENJE IMA AKTIVNU INTERNET STRANICU

S druge strane, broj udruženja koja nemaju profil na Fejsbuku (32%) i Instagramu (47%) opao je u odnosu na prošlu godinu, kada je u oba slučaja bio natpolovičan. Može se zaključiti da je, s obzirom na još manju vidljivost u pogledu internet prezentacija, a nešto veću vidljivost u pogledu društvenih mreža, sveukupno stanje nepromenjeno u odnosu na prethodnu godinu.

UDRUŽENJE IMA FEJSBUK STRANICU

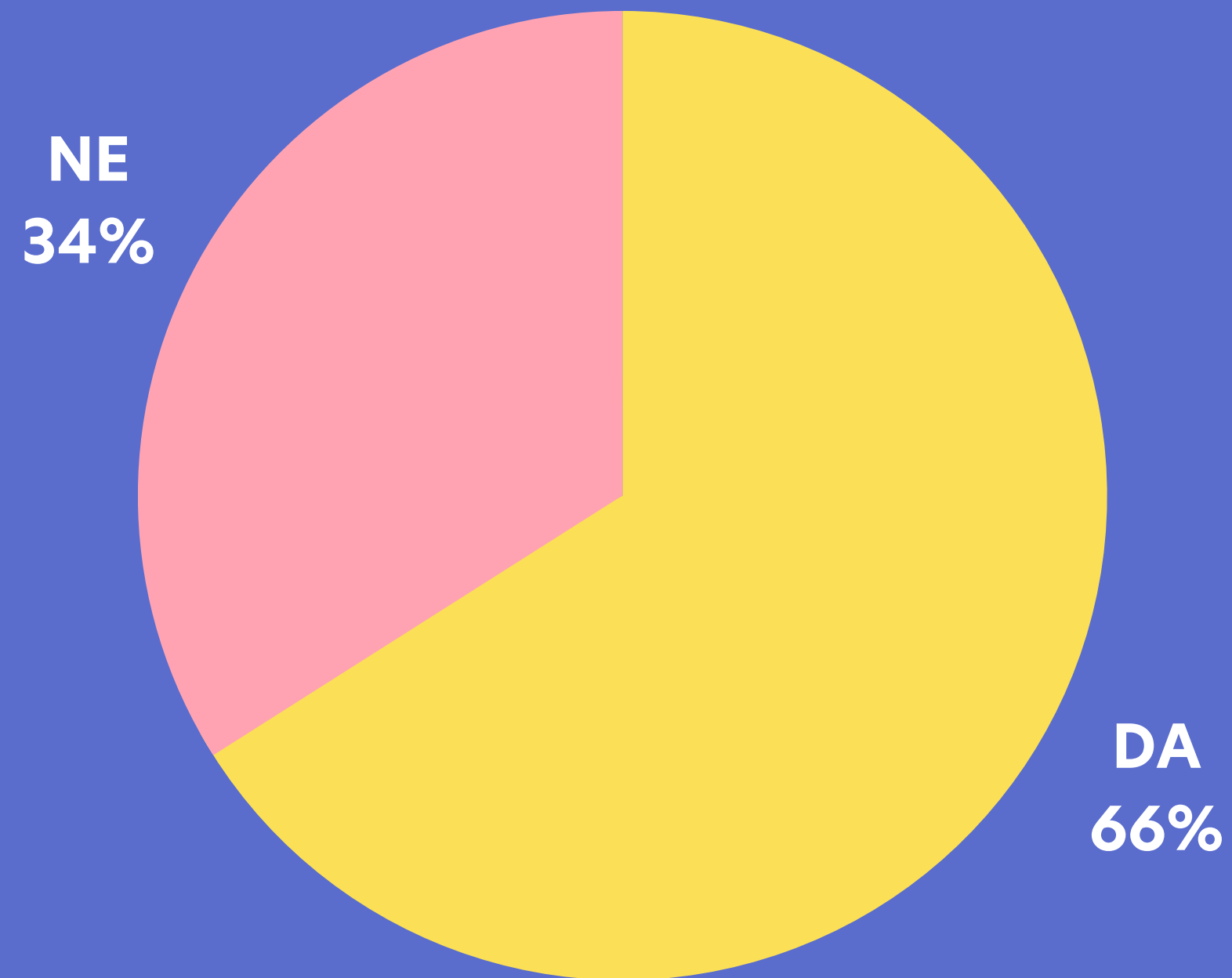
UDRUŽENJE IMA INSTAGRAM STRANICU

4. Godišnji prihod organizacija

Analiza udruženja, na osnovu podataka dostupnih na sajtu Agencije za privredne registre (APR), pokazala je da je ukupno 34% udruženja koja su dobila sredstva na ovogodišnjim konkursima imalo manji celokupan prihod za prethodnu godinu u odnosu na dodeljen novac. U pitanju je 18 od 51 udruženja na konkursu za podsticanje zapošljavanja i 23 od 68 udruženja na konkursu za sprovođenje ciljeva Strategije za mlade. Rezultat je nešto procentualno nešto manji u odnosu na prošlu godinu, kada je iznosio 39%.

UDRUŽENJE JE IMALO VEĆE GODIŠNJE PRIHODE OD DODELJENOG ISHODA

ZAKLJUČAK

Analiza konkursa pokazuje da je od 119 udruženja koja su dobila sredstva na dva javna konkursa Ministarstva turizma i omladine, šest njih a) osnovano u poslednjih godinu dana; b) nema nijedan kanal komunikacije na internetu i c) dobilo više sredstava nego što im iznosi celokupan budžet za prethodnu godinu. U pitanju su:

- Centar za informisanje i razvoj Surdulice CIRS (konkurs za primenu Strategije)
- Udruženje roditelja dece i mladih sa posebnim potrebama „Moji snovi“ iz Bujanovca (konkurs za primenu Strategije)
- Otkrij Beograd (konkurs za primenu Strategije)
- Novi horizonti Srbije iz Priboja (konkurs za primenu Strategije)
- „Građanski centar Srbije“ iz Beograda (konkurs za zapošljavanje)
- Udruženje građana „Mreža za dobrobit“ Prijepolje (konkurs za zapošljavanje)

Generalno posmatrano, u odnosu na prošlu godinu situacija se blago popravila u pogledu regionalne zastupljenosti udruženja, pre svega tako što je smanjen udeo udruženja iz Vojvodine, a ne iz Beograda. Ravnomernost zastupljenosti, međutim, još uvek nije postignuta. Vidljivost na internetu i veličine prošlogodišnjih budžeta kategorije su u kojima je došlo do tek malog napretka.

Rezultati konkursa objavljeni su tek krajem avgusta, što je nastavak problematične dinamike sprovođenja konkursa, jer ostavlja vrlo malo vremena za njegovu realizaciju. Vredi napomenuti da je ovo bila prva godina od 2020, kada KOMS analizira konkurse, da rezultati nisu objavljeni do zaključivanja godišnjeg Alternativnog izveštaja o položaju i potrebama mladih u julu.

Komisije za dodelu sredstava činili su po tri predstavnika Ministarstva turizma i omladine, predstavnik Ministarstva sporta (konkurs za Strategiju za mlade), Ministarstva prosvete (konkurs za zapošljavanje) i po jedan predstavnik nemačke razvojne organizacije GIZ.

I ove godine, rezultati konkursa objavljeni na sajtu Ministarstva turizma i omladine prikazuju samo ukupan broj bodova koje je udruženje dobilo, bez bodovanja po osam kriterijuma propisanih Pravilnikom o finansiranju i sufinansiranju programa i projekata od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora. Nisu objavljene odluke i rešenja o dodeli sredstava. Takođe, u objavi o rezultatima ne navodi se pouka o pravnom leku za udruženja koja su bila deo ovog poziva.

**PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE PROCESA
DODELE SREDSTAVA NA KONKURSIMA
MINISTARSTVA TURIZMA I OMLADINE**

Preporuke u pravcu unapređenja zakonodavnog i proceduralnog okvira sprovođenja konkursa:

1. Nastaviti proces izrade novog Zakona o mladima i izmeniti Pravilnik o finansiranju i sufinansiranju programa i projekata od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora

- Unaprediti kriterijume za ocenjivanje projekata i programa od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora uz aktivno uključivanje mladih u proces odabira kriterijuma;
- Unaprediti proces transparentnosti konkursa kroz objavljivanje pojedinačnih bodovnih listi projekata i programa po kriterijumima iz Pravilnika o finansiranju.

2. Objavljivati rezultate konkursa blagovremeno i lako dostupno na sajtu Ministarstva turizma i omladine, pre potpisivanja ugovora sa udruženjima mladih i za mlade kojima je odobreno finansiranje projekata i programa.

Preporuke u pravcu unapređenja zakonodavnog i proceduralnog okvira sprovođenja konkursa:

1. Na veb stranici Ministarstva turizma i omladine transparentno objavljivati rešenja i odluke o rezultatima konkursa;
2. Omogućiti pokretanje prvostepenog žalbenog postupka pred Ministarstvom turizma i omladine nakon objavljivanja rezultata konkursa;
3. Angažovanje eksperata u vršenju ocenjivanja projekata i programa na konkursima.

Preporuke u pravcu razvijanja i unapređenja omladinske politike kroz dodelu sredstava Ministarstva omladine i sporta:

1. Izmeniti Zakon o mladima u cilju omogućavanja programskog finansiranja udruženja mladih i za mlade čime će se omogućiti realizacija programa sa dugoročnijim pozitivnim efektima na razvoj i unapređenje omladinske politike u Republici Srbiji;
2. Omogućiti razvijanje i unapređenje omladinske politike kroz veće finansiranje projekata programa u delovima Centralne, Istočne i Južne Srbije;
3. Evaluiranje realizovanih projekata i programa i javno objavljivanje na veb stranici Ministarstva turizma i omladine, čime se omogućava praćenje rezultata i adekvatno ocenjivanje projekata i programa čija se realizacija nastavlja;
4. Dodatno povećati iznos sredstava koja se odvajaju za realizaciju projekata i programa u oblasti omladinskog sektora kako bi se ostvarili vidljivi i dugoročniji rezultati te unapredio okvir delovanja omladinske politike.

KOMS 2023.
@komsmladi